

[Kai Moltke.]

der — men i manuskriptet, før blækket kom på, stod der „umiddelbart“ nord for den demilitariserede zone.

Det giver jo én lidt at tænke over både med hensyn til anvendelsen af blæk i sidste øjeblik og det politiske begreb, som man kan kalde fleksibilitet. For når vi nu, siden denne tale blev skrevet og duplikeret, har haft den tilstand, det er ikke umiddelbart nord for den demilitariserede zone, men at bombningerne skal fortsættes i hele området mellem den 17. og den 20. breddegrad, ja, så kan man selvfølgelig godt klare en sådan situation ved at dyppe pennen i blækkuset, men det er dog vel de færreste, der ikke vil påstå, at her ligger en ændret situation, en ændret situation, som, hvis man tænkte sig om, logisk måtte have medført visse ændringer i det foregående afsnit af teksten.

Lige forud står der nemlig, at det er regeringens fortsatte holdning, at vi skal have et betingelsesløst bombestop, hvor det gælder Nordvietnam. Ja men er regeringen indforstået med eller ikke indforstået med, at man nu undtager strækningen mellem den 17. og den 20. breddegrad af Nordvietnams territorium? Hvis man godkender den amerikanske fortolkning, nå ja, så skal man altså ikke tage regeringens erklæring om det betingelsesløse bombestop over Vietnam alvorligt mere, for ellers må man jo tilføje noget her om, at det ikke var på den måde, man opfattede det, og at blækket i virkeligheden betyder, at selv udenrigsministeriets embedsmænd og udenrigsministeren selv er blevet overrasket ved den fortolkning, der er givet af Johnsons erklæring.

Lad mig tilføje, at jeg har altid været af den opfattelse, at man ikke skal være alt for rask i vendingen med at yde mr. Johnson sin hyldest. Så vidt jeg forstod de konservatives ordfører, hr. Poul Schlüter, udtalte han jo direkte begejstring over det, der er sket i løbet af de sidste 24 timer og sagde, at nu var det en pligt for Nordvietnam, som på denne måde er blevet bedraget, at udvise en lignende fleksibilitet som den, Johnson

har vist gennem sin tvetydighed, gennem sine dobbeltfortolkninger. Men når tingene ligger sådan, så tror jeg, vi må have en lidt nærmere forklaring på regeringens stilling end det, som er fremkommet under denne debat.

I sin tid accepterede folketinget jo U Thants tre punkter som en helhed. Jeg ved godt, at bombningerne kom i forgrunden, men man accepterede dog også punktet om FLN som forhandlingspartner. De, som hørte radioreportagen fra Saigon i går, gjordes bl. a. opmærksom på, at der tilbage af sydvietnamsisk territorium kun findes større byer og provinshovedstæder, som befinder sig i amerikanernes og i de sydvietnamsiske marionettroppers hænder, at skatten opkræves af Vietcong, at man i den sidste måned ikke har kunnet føre mere end en halv gris fra Mekong-deltaet, at ristilførslerne til Saigon og de andre storbyer bogstavelig talt helt er standset, fordi hverken Sydvietnams marionethær eller de 535.000 amerikanske tropper er i stand til at udøve nogen som helst reel kontrol over landet.

Når tingene ligger sådan, vil jeg gerne spørge — selv om det ikke står i dokumentet, og selv om dette krav har været trukket i baggrunden af amerikanerne —: mener regeringen, som den gjorde i sin tid, da man accepterede U Thants 3 punkter, at FLN efter den yderligere forskudte magtsituation i Sydvietnam bør være en ligeberettiget forhandlingspartner eller ej? Om alt dette er regeringserklæringen tavs. Om alt det, som er det essentielle, det vigtige i debatten, må man have supplerende erklæringer for at få at vide, hvor den danske regering overhovedet står i sin Vietnampolitik.

Undertiden har ens forgængere jo også sagt kloge ting, og jeg mindes Vietnamdebatten i 1966, hvor den daværende udenrigsminister erklærede, at han umuligt kunne tænke sig demokratiske valg gennemført — og det er vel forudsætningen for et demokratisk regime — under en amerikansk